

Am citit cu multă satisfacție articolul lui Valeriu Răpeanu „Dragostea la teatru”, publicat în „Săptămîna” din 19 aprilie. E judicios de la un cap la altul. Răpeanu opune — și bine face — dragostea de teatru, obligației de a merge la teatru. Și arată, foarte concret și foarte argumentat, la ce consecințe nefaste se ajunge prin „aducerea” elevilor cu rîndul la teatru, rîpindu-li-se plăcerea prin impunere, ajungîndu-se la rezultatul că „tînărul nu vine în sală pregătit pentru un act de sărbătoare a sufletului, ci cu sentimentul frustrării, produs de impulsul inițial și anume obligația”.

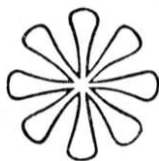
Urmează o serie întreagă de propuneri, toate tinzînd nu numai la instaurarea unui climat de atracție efectivă a tinerii generații pentru teatru cu rezultate educative reale, dar și la formarea treptată a publicului de mîine.

Repet: articolul mi-a făcut o deosebită plăcere, tocmai pentru că e sincer, tranșant, și cere încetarea unor stări de lucrări care se perpetuează de ani de zile, cam de tot atîtea de cînd se bate apa în pîuă pe această temă devenită un fel de poveste cu cocoșul roșu. Citindu-l, îmi aminteam cum, elev fiind, mă pasionau teatrul, muzica, expozițiile, conferințele. Aș putea spune, chiar mai mult decît cinematograful, încă mult pe vremea aceea (totuși, din filmele lui Chaplin, nu pierdem nici unul). Nu eram un caz izolat. Aveam o sumedenie de colegi și prieteni, la fel de pasionați. Țin minte ce bătaie pe bilete era simbăta dimineață cînd se pneau în vinzare la Național. Știam tot repertoriul săptămîinii, cine joacă în fiecare seară, ce premiere se pregătesc și cite alte „d-ale teatrului”. Cîteam „Rampa” cu evlavie. Nu aveam bani decît pentru „galerie”, unde, ca să pui mîna pe un loc mai bun, trebuia să vii cu noaptea-n cap, să stai la coadă ore întregi și să-ți tremure inima cî pînă ajungi în fața doamnei Tereza, casierii, aceea frumoasă ca o artistă

TRAIAN
ȘELMARU

Teatrul văzut de la „galerie”

.....

și severă ca o dirigintă, o să afli că s-a vîndut tot. Teatrul exercita asupra noastră o atracție neapomenită. Într-un an, venise în turneu de la Paris, Maria Ventura. Juca Lorenzaccio. La ora 5 dimineața eram la „Național”

după bilete. Vreo doi-trei veniseră și mai devreme. Casa se deschidea abia la 10 și jumătate. Dar ce importanță avea să stai la rînd peste șapte ceasuri?

Cînd am ajuns la facultate, luam bilete „pentru studenți”, cu preț redus. Tot pe locurile mai ieftine. Aveam însă o „tehnică” specială. Stăteam un act pe undeva, pe sus, pe la balcoane — în special în sala „Comedia” unde funcționa compania Bulandra-Manolescu-Maximilian-Storin și ocheam scaunele libere de la parter. După pauză, ne instalăm boierește. Bietul Gogu Zahareanu, administratorul teatrului, ce-i mai dădeam de furcă! Ne prinsese „tehnica” și începea vinătoarea. „Păi, tot e liber, nene Gogule!” îi ziceam noi. Dar el, solemn, imperturbabil: „Aici e teatru, nu e bilci! Fiecare pe biletul lui!” Asta, bineînțeles, pînă la spectacolul următor. Cînd, după mulți ani, deveneam cronicar teatral și aveam loc rezervat — l-am reîntîlnit și i-am amintit, glumind, „aventurile” copilăriei și adolescenței noastre, bietul Gogu mi-a șoptit timid: „Vă rog să mă scuzați. N-am știut!”

Ce să mai spun de strata-gemele cu care intram la repetițiile simfonicele de la Ateneu. Devenisem treptat un grup destul de mărisor. (Mulți dintre „microbiști” de atunci sînt profesori, scriitori, pictori, actori, pianisti, ziariști, alții au rămas — îi întîlnesc și azi — spectatori fideli, nelipsiți de la premiere). Descoperisem ușile prin care se intra sub loji. De acolo se auzea totul. Pînă într-o zi ne-a prins maestrul Georgescu. Scandal, amenințări, degeaba! Așa am văzut, de mici, toate piesele, am ascultat toate operele, simfonicele, am cunoscut artiști celebri.

Dacă m-ar întreba cineva cum îmi explic imensa forță de seducție a teatrului, a artei în genere, de pe vremea aceea, n-aș putea să răspund. Un singur lucru știu: că pe noi nu ne trîmțea nimeni, nu ne obliga nimeni, nu ne ducea nimeni cu rîndul.